

Nieuw kabinet zal inflatieklappen moeten opvangen

Door [Felix van Litsenburg](#) - 5 januari 2022

Geplaatst in [ECB](#) - [Inflatie](#) - [RutteVier](#)

Als u dacht dat corona ingrijpend was, hoedt u zich dan voor inflatie. Zelfs als de inflatie tijdelijk is, zoals de ECB voorspelt, zal zij veel mensen in hun bestaan aantasten. De regering moet hierop anticiperen en maatregelen nemen om de klappen te verzachten.

Dienstplicht, roken in café's, betaaltelefoons - het lijken allemaal relikwieën uit een andere tijd. Inflatie hoort daar ook bij. Meer dan de helft van de Nederlanders heeft geen dienstplicht gehad, niet in cafés gerookt, geen gulden in telefoons gegooid - en ook geen hoge inflatie meegemaakt.

Met uitzondering van de jaren 1979-1981, kenden alleen de [jaren zeventig](#) een langdurige inflatie van boven de zes procent. [Uitstekend beleid](#) stelde ons in staat de inflatie laag te houden. Deze periode, de 'Grote Matiging', begon in de jaren tachtig en eindigde met de financiële crisis van 2007.

Daardoor is de harde realiteit van inflatie Nederlanders van onder de pakweg vijftig jaar vreemd - een fenomeen dat voorkomt in het buitenland en in geschiedenisboeken.

Nu de inflatie terug is - 5,2% vorig jaar - moeten we erop rekenen dat prijzen voor langere tijd blijven stijgen. Dat zal de maatschappij op den duur nog meer ontwrichten dan corona gedaan heeft.

'Tijdelijk' hoge inflatie

Uiteraard zegt de Europese Centrale Bank (ECB) dat de hoge inflatie [tijdelijk zal zijn](#). Hoe kan ze ook

Nieuw kabinet zal inflatieklappen moeten opvangen

anders? Zoals ik in [mijn vorige stuk](#) stelde, dicht de ECB zichzelf volledige heerschappij over de inflatie toe. Inflatie zou puur afhangen van monetair beleid, en dat ligt in hun handen. Losgeslagen inflatie zou betekenen dat ze slecht op de zaak gepast hebben.

De ECB zou zichzelf bovendien tegenwerken door hoge inflatie te voorspellen. Het is onderdeel van de taak van de centrale bank om [inflatieverwachtingen](#) laag te houden, immers: fabrikanten verhogen hun prijzen als ze hogere grondstofprijzen verwachten, fabriekswerkers vragen om hogere lonen als ze duurdere boodschappen verwachten. Ook bij monetair beleid vertellen beleidsmakers soms [niet de hele waarheid](#) om alles goed te laten lopen.

In China en de VS stijgen de prijzen

Er kan echter nog veel gebeuren om de inflatie hoog te houden. In China, grootste importpartner van de EU, [stijgen de prijzen rap](#). Omdat ze hun wisselkoers ten opzichte van de dollar constant houden, kunnen we niet rekenen op een waardevermindering van de yuan om de klap op te vangen. De gasprijzen, momenteel de grootste aanjager van inflatie, kunnen ook blijven stijgen als de VS en Rusland blijven ruziën.

Over de VS (tweede importpartner van Europa) gesproken: daar lijkt de inflatie ook door te zullen zetten. De [productiekosten zijn met 10% gestegen](#) en dit kan gezien worden als voorbode van consumentenprijsstijgingen in zes tot twaalf maanden tijd.

Ook tijdelijke inflatie is pijnlijk

Bovengenoemde effecten kunnen de inflatie nog een jaartje of twee op hoog niveau houden. Op zichzelf past dat binnen het raamwerk van de ECB: twee of drie jaar zijn zo lang nog niet als de inflatie daarna stabiliseert. Althans, vanuit Frankfurt lijkt dat niet zo lang.

In Rotterdam zal een prijsstijging van vijf procent (of nog meer, wie weet) per jaar een stuk langer lijken te duren. Denkt u dat het minimumloon tegen die tijd al zijn opgekrikt? Of dat alle toeslagen en uitkeringen zullen zijn meegestegen?

Geen huis en ook geen vakantie

Als de inflatie aan blijft houden, of zelfs blijft stijgen, zal vooral de generatie die geen inflatie gekend heeft de dupe zijn. Voor deze generatie heeft de Europese geldpers al een barrière aan onzichtbare eurobiljetten om het begeerde eigen huis opgeworpen.

Dit leidde tot een uitvlucht naar *lifestyle*: waarom niet je spaargeld van €2.000 uitgeven aan een vakantie naar Argentinië? Als je tien jaar lang dat bedrag spaart, heb je niet eens genoeg voor de kosten koper van het gemiddelde huis in Amsterdam.

Na de betekenisvolle aankoop van een huis, wordt de Nederlandse starter binnenkort ook z'n

Nieuw kabinet zal inflatieklappen moeten opvangen

zoethoudertje afgepakt. En dan hebben we het over hoogopgeleide professionals - het vereist weinig verbeelding om je de impact op anderen voor te stellen.

Ongelijker verdeeld dan corona

Bij corona, lockdowns, en alle andere ellende vandien kon men zich ten minste met één ding troosten: iedereen had er evenveel last van. Iederéén zat somber thuis, iederéén zag zijn levensstijl drastisch veranderen. Dit verdoezelde dan ook dat vastgoed- en aandeelhouders hun vermogen rap zagen stijgen, of dat professionals met hoge salarissen hun baan hielden terwijl horecapersoneel zonder werk thuis zat.

Met stijgende inflatie zit *niet* iedereen in hetzelfde schuitje. Sommigen zullen gewoon nét niet meer rond kunnen komen, terwijl anderen er niets van zullen merken. En de verschillen tussen deze groepen zullen veel zichtbaarder zijn als iedereen niet meer binnen hoeft te blijven.

Dat zal onvrede en wantoestanden in onze maatschappij genereren. En ook onbegrip: waarom kampen we ineens met inflatie? Krijgen we straks ook autoloze zondagen? Het zal voor velen een aanpassing zijn, alsof mobiele telefoons opeens niet meer werken.

Meedenken met inflatie

Daarom zal de nieuwe regering actief moeten werken aan het opvangen van de inflatieklappen. Het beoogde verhogen van het minimumloon is een goed begin. Je kunt natuurlijk beargumenteren dat het de inflatie verder zal aanwakkeren, maar het toont de juiste aanpak aan. De oorzaken van inflatie liggen buiten Nederland: bij de ECB of bij onze handelspartners. Het is aan onze regering om te anticiperen op het ontwrichtende effect van aanhoudende, hoge inflatie.